

เจ็บป่วยวิกฤติ มีสิทธิเท่ากัน

ประกันสุขภาพที่ผู้ย้ายถิ่นเองก็ทำได้

เจ็บป่วยวิกฤติ มีสิทธิเท่ากัน ประกันสุขภาพที่ผู้ย้ายถิ่นเองก็ทำได้

ไอโอเอ็มช่วยผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดสมุทรสาครลงทะเบียนรับบัตรประกันสุขภาพเพื่อผู้ย้ายถิ่น ภาพ: ไอโอเอ็ม 2566/ธนพร เกาะแก้ว

ประเทศไทย – จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งอยู่ทางภาคกลางของไทย มีแรงงานข้ามชาติจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างกัมพูชา ลาว และเมียนมาเข้ามาอาศัยและขึ้นทะเบียนเพื่อทำงานมากกว่า 320,000 คน

ตัวเลขดังกล่าวถือเป็นครึ่งหนึ่งของจำนวนแรงงานที่เข้ามาเติมเต็มความต้องการที่มีอยู่แล้วภายในพื้นที่ อย่างไรก็ตามผู้ย้ายถิ่นกลุ่มนี้ก็ยังคงพบอุปสรรคในการเข้าถึงการบริการด้านสุขภาพ อีกทั้งยังต้องเผชิญกับข้อจำกัดไม่ว่าจะด้านการเข้าถึงข้อมูล ภาษา และวัฒนธรรม ซึ่งทำให้กระบวนการรักษาลำบากขึ้น อีกทั้งยังไปเพิ่มภาระในส่วนของค่ารักษาพยาบาลที่แรงงานกลุ่มนี้ต้องควักกระเป๋าจ่ายเอง

“ผมมารู้ว่าตัวเองเป็นโรคหัวใจแล้วก็ยังมีภาวะน้ำตาลท่วมปอดตอนปี 2562” ลุงเมือง* แรงงานข้ามชาติชาวเมียนมาจากย่างกุ้งเล่าให้เราฟัง “ตอนนั้นผมทำงานโรงงาน แต่ก็ยังมีเงินไม่พอที่จะไปหาหมอ แล้วยังไม่มีประกันสุขภาพด้วย ครอบครัวผมก็เลยต้องช่วยกันออกค่ารักษาให้ก่อนในช่วงแรก”

จนมาถึงจุดที่ครอบครัวของเขาไม่สามารถช่วยค่ารักษาได้อีกต่อไป ลุงเมืองเลยตัดสินใจติดต่อเพื่อนของเขาคนหนึ่ง ซึ่งต่อมาแนะนำให้เขารู้จักกับระบบประกันสุขภาพของผู้ย้ายถิ่นฐาน (Migrant Health Insurance Scheme หรือ MHIS) ลุงเมืองเลยได้พบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในพื้นที่ ซึ่งทำงานร่วมกับไอโอเอ็มเพื่อช่วยให้ผู้ย้ายถิ่นลงทะเบียนในระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าของประเทศไทย และเข้ารับการรักษาพยาบาลได้ตามปกติ ภายใต้อาณัติความร่วมมือนี้เอง ผู้ย้ายถิ่นอย่างลุงเมืองที่กำลังต้องการความช่วยเหลืออย่างเร่งด่วนจึงได้รับเงินสนับสนุนเพื่อลงทะเบียนในระบบประกันสุขภาพ

“ผมไม่เคยรู้มาก่อนเลยว่าผู้ย้ายถิ่นก็ทำประกันได้” ลุงเมืองบอก “พอมีบัตรประกันสุขภาพเพื่อผู้ย้ายถิ่น ผมก็เลยกลับไปรักษาโรคหัวใจที่โรงพยาบาลต่อได้”

ลุงเมือง แรงงานข้ามชาติชาวมียนมาที่ได้รับระบบประกันสุขภาพของผู้ย้ายถิ่นฐานเข้ามาช่วยแบ่งเบาภาระทางการเงินจากการรักษาให้เขาและครอบครัว

ภาพ: ไอโอเอ็ม 2566/ชนพร เกษแก้ว

เลยบ้านลุงเมืองไปไม่กี่หลังก็มีแรงงานชาวมียนมาอีกคนชื่อว่า ไหม ที่ทำงานอยู่ในไทยมากกว่า 20 ปี แต่ชีวิตของเธอก็มาถึงจุดหัก
เพราะเมื่อปีที่แล้วเธอได้เสียขาทั้งสองข้างของเธอไปจากอุบัติเหตุขณะขี่รถจักรยานยนต์กลับบ้านจากที่ทำงาน

นายจ้างของเธอเองก็ไม่ได้ลงทะเบียนประกันสังคมเอาไว้ให้ ไหมก็เลยต้องควักเงินที่เธอและสามีเก็บออมไว้ออกมาจ่ายค่าผ่าตัดก่อน

“ตอนตื่นขึ้นมาขาหนูก็ไม่รู้สึกอะไรแล้ว” ไหมเล่าให้เราฟัง “ตอนอยู่ที่โรงพยาบาล มีอาสาสมัครสาธารณสุขต่างชาติ (อสต.) เข้ามา
คุยด้วย เขาแนะนำให้รู้จักกับไอโอเอ็มที่คอยให้ความช่วยเหลือตลอดการรักษา ไอโอเอ็มยังช่วยส่งตัวหนูให้ได้รับการรักษาต่อ
เดี๋ยวอีกไม่นานหนูก็จะได้ขาเทียมแล้ว หลังจากนั้นหนูก็จะกลับมาเดินได้อีกครั้งหนึ่ง”

ไหมยิ้มพร้อมทั้งแชร์ต่อว่า “หนูดีใจอย่างบอกไม่ถูกเลยที่จะได้กลับมาเดินแล้วออกไปทำงานอีกครั้ง”

เจ้าหน้าที่จากฝ่ายส่งเสริมสุขภาพผู้ย้ายถิ่นไปเยี่ยมชุมชนผู้ย้ายถิ่นในจังหวัดสมุทรสาครที่ได้รับการสนับสนุนจากระบบประกันสุขภาพของผู้ย้ายถิ่นฐาน
ภาพ: ไอโอเอ็ม 2566/ชนพร เกษแก้ว

ค้าย่า คุณแม่มีมือใหม่และแรงงานชาวเมียนมา ก็รู้สึกไม่ต่างจากไหมตอนเธอเล่าประสบการณ์ขณะตั้งท้องให้เราฟัง “ตอนท้องหนูต้องหยุดฝากครรภ์เพราะมีเงินไม่พอที่จะไปหาหมอ พอได้บัตรประกันสุขภาพเพื่อผู้ย้ายถิ่นมาหนูถึงได้กลับไปหาหมอแล้วคลอดลูกอย่างปลอดภัย”

“ตอนลูกคลอดแล้วหนูก็ยังได้รับความช่วยเหลือเป็นสิ่งของ อย่างพวกผ้าอ้อมแล้วก็อาหารสำหรับเด็กแรกเกิดด้วย” ค้าย่าเล่าต่อขณะร้องเพลงกล่อมลูกสาวตัวน้อยของเธอให้นอน

ค้าย่าคลอดและดูแลลูกของเธอภายใต้ระบบประกันสุขภาพของผู้ย้ายถิ่นฐาน ภาพ: ไอโอเอ็ม 2566/ชนพร เกษแก้ว

ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงมิถุนายน พ.ศ. 2566 ไอโอเอ็มได้มอบความช่วยเหลือแก่แรงงานข้ามชาติให้เข้ารับบริการสุขภาพทั้งสิ้น 103 คน ผ่านความร่วมมือกับอาสาสมัครสาธารณสุขต่างชาติ เครือข่ายพันธมิตรประชาสังคม และโรงพยาบาลในพื้นที่ เพราะการผลักดันเรื่องหลักประกันสุขภาพถือเป็นหนึ่งในหนทางที่จะช่วยให้ผู้ย้ายถิ่นเข้าถึงการดูแลสุขภาพที่ไม่แพงและมีประสิทธิภาพได้

“ไอโอเอ็มทำงานร่วมกับรัฐบาลไทยและพันธมิตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้ย้ายถิ่นสามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งในระบบบริการสาธารณสุขแห่งชาติตามข้อตกลงระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน (Global Compact for Migration หรือ GCM) และปูทางไปสู่การสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าที่ทุก ๆ คน ไม่ว่าจะถือสัญชาติชาติไหน หรือมีสถานะทางกฎหมายแบบใด ก็เข้าถึงได้อย่างเท่าเทียมกัน” ดร.โมเมน นาเดอร์ เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพผู้ย้ายถิ่น สำนักงานไอโอเอ็มประจำประเทศไทยเผย

พร้อมทั้งเสริมต่อว่า “เรื่องราวของผู้ย้ายถิ่นอย่างเมือง ไหม และคาย่าทำให้เราเห็นว่า การไม่ได้อยู่ในระบบมันมีราคาที่ต้องจ่ายสูงกว่ามาก ดังนั้น ความร่วมมือจากทุกฝ่ายจึงเป็นสิ่งสำคัญในการรวมทุกคนเข้าไว้ในระบบเดียวกัน เพื่อให้ไม่ว่าจะเป็นผู้ย้ายถิ่นครอบครัวของเขา หรือใครก็ตามในสังคม สามารถรับบริการสุขภาพได้อย่างเท่าเทียมกันโดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ”

การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ย้ายถิ่นของไอโอเอ็มในโครงการนี้ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลญี่ปุ่น

*ชื่อของผู้ให้สัมภาษณ์ถูกเปลี่ยนเพื่อปกปิดตัวตน

เขียนและเรียบเรียงโดยธนพร เกาะแก้ว ผู้ช่วยฝ่ายสื่อและการสื่อสาร

แปลโดยทัตพร นาคการะสิน ที่ปรึกษาด้านการสื่อสารดิจิทัล สำนักงานไอโอเอ็ม ประจำประเทศไทย